

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU

z 12. júla 2019*

„Štátna pomoc – Schéma pomoci zavedená Francúzskom od roku 1994 do roku 2008 – Subvencie na investíciu, ktoré poskytol región Île-de-France – Rozhodnutie, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za zlučiteľnú s vnútorným trhom – Pojmy ‚existujúca pomoc‘ a ‚nová pomoc‘ – Článok 107 ZFEÚ – Článok 108 ZFEÚ – Článok 1 písm. b) body i) a v) nariadenia (EÚ) 2015/1589 – Premlčacia doba – Článok 17 nariadenia 2015/1589 – Povinnosť odôvodnenia“

Vo veci T-291/17,

Transdev, so sídlom v Issy-les-Moulineaux (Francúzsko),

Transdev Île de France, so sídlom v Issy-les-Moulineaux (Francúzsko),

Transports rapides automobiles (TRA), so sídlom vo Villepinte (Francúzsko),

v zastúpení: F. Salat-Baroux, advokát,

žalobkyne,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: L. Armati, C. Georgieva-Kecsmar a T. Maxian Rusche, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh podaný na základe článku 263 ZFEÚ na zrušenie rozhodnutia Komisie (EÚ) 2017/1470 z 2. februára 2017 o schéme pomoci SA.26763 2014/C (ex 2012/NN), ktorú Francúzsko poskytlo dopravným autobusovým podnikom v regióne Île-de-France (Ú. v. EÚ L 209, 2017, s. 24),

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová, sudcovia V. Valančius a U. Öberg (spravodajca),

tajomník: M. Marescaux, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 25. septembra 2018,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobkyne, spoločnosti Transdev, Transdev Île de France a Transports rapides automobiles (TRA), sa touto žalobou domáhajú čiastočného zrušenia rozhodnutia Komisie (EÚ) 2017/1470 z 2. februára 2017 o schéme pomoci SA.26763 2014/C (ex 2012/NN), ktorú Francúzsko poskytlo dopravným autobusovým podnikom v regióne Île de France (Ú. v. EÚ L 209, 2017, s. 24, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 2 Žalobkyne sú podniky založené podľa francúzskeho práva ako akciové spoločnosti a jednoduchá spoločnosť na akcie, ktoré patria do skupiny Transdev a vykonávajú svoju činnosť na území regiónu Île-de-France (Francúzsko, ďalej len „región“), kde prevádzkujú siete osobnej cestnej dopravy.
- 3 Dňa 20. októbra 1994 prijala regionálna rada Île-de-France uznesenie CR 34-94 týkajúce sa pomoci na podporu služieb cestnej hromadnej dopravy, ktoré prevádzkovali súkromné podniky alebo podniky zriadené samosprávou, s cieľom obnoviť súbor opatrení, ktoré boli predtým uplatnené v prospech uvedených podnikov. Po tomto uznesení boli prijaté dve uznesenia, a to uznesenia CR 44-98 a CR 47-01 (spoločne s uznesením CR 34-94 ďalej len „sporné uznesenia“), konkrétne v roku 1998 a v roku 2001, teda ešte predtým, než bola dotknutá schéma pomoci v roku 2008 zrušená.
- 4 Podľa sporných uznesení región priznal finančnú pomoc orgánom verejnej správy nachádzajúcim sa na jeho území, ktoré uzavreli so súkromnými podnikmi pravidelnej cestnej hromadnej dopravy alebo s podnikmi, ktoré tieto linky priamo prevádzkovali prostredníctvom samosprávy, zmluvy o prevádzke pravidelných autobusových liniek. Orgány verejnej správy uvedenú pomoc následne vyplátili uvedeným dopravným podnikom (ďalej len „koneční príjemcovia“).
- 5 Pomoc bola poskytnutá vo forme subvencií na investíciu a bola určená na podporu nákupu nových automobilov a inštalácie nových zariadení konečnými príjemcami s cieľom zlepšiť ponuku hromadnej dopravy a napraviť negatívne vonkajšie účinky v súvislosti s osobitne hustou cestnou premávkou regionálnej siete.
- 6 Podľa francúzskych orgánov bola 135 podnikom, medzi ktorými sa nachádzajú všetky tri žalobkyne, poskytnutá od roku 1994 do roku 2008 dotknutá schéma pomoci. Použitie tejto pomoci bolo upravené dodatkami k dohovoru o prevádzke, ktoré boli uzavreté medzi orgánmi verejnej správy a konečnými príjemcami. Dodatky boli schválené podpisom predsedu regionálnej rady regiónu Île-de-France a podrobne stanovovali záväzky, ktoré si mali plniť koneční príjemcovia za to, že im bola vyplatená pomoc.
- 7 Dňa 17. októbra 2008 bola Európskej komisii podaná sťažnosť týkajúca sa schém štátnej pomoci považovaných za neoprávnené, ktoré predstavovali podporné opatrenia, ktoré od roku 1994 do roku 2008 poskytoval v prospech niektorých autobusových dopravných podnikov na svojom území región, a neskôr od roku 2008 syndicat des transports d'Île-de-France (dopravné združenie Île-de-France) (STIF, Francúzsko).
- 8 Listom z 11. marca 2014 Komisia oznámila Francúzskej republike svoje rozhodnutie začať konanie vo veci formálneho zisťovania upravené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ. Uverejnením tohto rozhodnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 141, 2014, s. 38) Komisia vyzvala dotknuté strany, aby predložili svoje pripomienky k predmetnému opatreniu.
- 9 Dňa 30. apríla 2014 Francúzska republika predložila svoje pripomienky Komisii. Všetky pripomienky, ktoré predložili dotknuté strany vrátane spoločnosti Transdev Îl de France, boli oznámené Francúzskej republike, ktorá sa k nim nevyjadrila.

- 10 Dňa 21. júna 2016 bolo Komisii doručené spoločné stanovisko zo strany štyroch zo siedmich dotknutých strán, v ktorom spresnili svoj postoj v nadväznosti na vyhlásenie rozsudku zo 6. októbra 2015, Komisia/Andersen (C-303/13 P, EU:C:2015:647). Dňa 9. novembra 2016 región v postavení dotknutej osoby doplnil svoje pripomienky.
- 11 Dňa 2. februára 2017 prijala Komisia napadnuté rozhodnutie a ukončila konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ.
- 12 Komisia v napadnutom rozhodnutí predovšetkým usúdila, že subvencie na investíciu, ktoré poskytol región v rámci dotknutej schémy pomoci od roku 1994 do roku 2008, predstavovali štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktorá nenarušila obchod medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom, a je preto zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 ZFEÚ. Dospela však k záveru, že vzhľadom na to, že táto pomoc nebola oznámená a treba ju kvalifikovať ako „novú pomoc“, bola poskytnutá neoprávnene v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.
- 13 Výrok napadnutého rozhodnutia znie takto:

„Článok 1

Schéma pomoci, ktorú [Francúzska republika] neoprávnene vykonal[a] v rokoch 1994 až 2008 vo forme subvencií na investície poskytnutých regiónom Île-de-France v rámci uznesení CR 34-94, CR 44-98 a CR 47-01, je zlučiteľná s vnútorným trhom.

...

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Francúzskej republike.“

II. Konanie na vnútroštátnych súdoch

- 14 V máji 2004 Syndicat autonome des transporteurs de voyageurs (autonómne združenie prepravcov cestujúcich) (ďalej len „SATV“) požiadalo predsedu regionálnej rady Île-de-France, aby zrušil sporné uznesenia. Po tom, čo bola táto žiadosť zamietnutá, SATV podalo 17. júna 2004 na Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž, Francúzsko) žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu predsedu regionálnej rady Île-de-France.
- 15 Rozsudkom č. 0417015 z 10. júla 2008 Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) vyhovel žalobe SATV a nariadil regiónu, aby regionálnej rade Île-de-France predložil nové uznesenie z dôvodu, že schéma pomoci, ktorá bola zavedená na základe sporných uznesení, nebola oznámená Komisii. Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) okrem toho nariadil regiónu, aby zrušil sporné uznesenia.
- 16 Región, ktorý sa proti uvedenému rozhodnutiu odvolal, prijal uznesenie CR 80-08 zo 16. októbra 2008, ktorým zrušil sporné uznesenia.
- 17 Rozsudkom č. 08PA04753 z 12. júla 2010 Cour administrative d'appel de Paris (Správny odvolací súd Paríž, Francúzsko) potvrdil rozsudok Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) č. 0417015 z 10. júla 2008. Región podal proti tomuto rozhodnutiu kasačný opravný prostriedok na Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko). Conseil d'État (Štátna rada) rozsudkom č. 343440 z 23. júla 2012 tento opravný prostriedok zamietla.

- 18 Dňa 27. februára 2015 podali Transdev Îl de France a TRA proti rozsudku Cour administrative d'appel de Paris (Správny odvolací súd Paríž) z 12. júla 2010 návrh tretej osoby na zmenu rozsudku.
- 19 Po tom, čo Cour administrative d'appel de Paris (Správny odvolací súd Paríž) 27. novembra 2015 zamietol návrh tretej osoby na zmenu rozsudku (rozsudok č. 15PA00777), Transdev Îl de France a TRA podali na Conseil d'État (Štátna rada) kasačný opravný prostriedok, o ktorom v čase podania žaloby stále prebiehalo konanie.
- 20 V nadväznosti na novú žalobu, ktorú SATV podalo 27. októbra 2008, Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) rozsudkom č. 0817138 zo 4. júna 2013 nariadil regiónu, aby vydal exekučné tituly umožňujúce vrátenie pomoci poskytnutej na základe napadnutých uznesení. Dňa 27. novembra 2015 Cour administrative d'appel de Paris (Správny odvolací súd Paríž) zamietol odvolanie regiónu podané proti tomuto rozhodnutiu (rozsudok č. 13PA03172). Región podal na Conseil d'État (Štátna rada) kasačný opravný prostriedok, o ktorom v čase podania žaloby stále prebiehalo konanie.

III. Konanie a návrhy účastníkov konania

- 21 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 16. mája 2017 podali žalobkyne podľa článku 263 ZFEÚ túto žalobu a domáhajú sa čiastočného zrušenia napadnutého rozhodnutia.
- 22 Žalobkyne navrhujú, aby Všeobecný súd:
- vyhlásil žalobu za prípustnú,
 - zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa v ňom v prvom rade konštatuje, že schéma pomoci zavedená v rámci uznesení CR 34-94, CR 44-98 a CR 47-01 predstavuje novú schému pomoci, ktorá bola „neoprávnene [vykonaná]“, a subsidiárne, že premlčanie sa vzťahuje len na subvencie poskytnuté pred májom 1994,
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 23 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- v prvom rade vyhlásil žalobu za neprípustnú,
 - subsidiárne žalobu zamietol,
 - uložil žalobkyniam povinnosť nahradiť trovy konania.

IV. Právny stav

A. O prípustnosti

- 24 Komisia bez toho, aby samostatným podaním vzniesla námietku neprípustnosti na základe článku 130 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, navrhuje, aby bola žaloba vyhlásená za neprípustnú z dôvodu neexistencie aktívnej legitímácie a záujmu na konaní žalobkýň.
- 25 Žalobkyne tvrdia, že žaloba je prípustná, pretože majú aktívnu legitímáciu, ako aj záujem na konaní proti napadnutému rozhodnutiu.

- 26 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že súd Európskej únie je oprávnený, aby za okolností prejednávanej veci posúdil, či riadny výkon spravodlivosti odôvodňuje zamietnutie žaloby vo veci samej bez predchádzajúceho rozhodnutia o jej prípustnosti (rozsudky z 26. februára 2002, Rada/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, body 51 a 52, a zo 14. septembra 2015, Brouillard/Súdny dvor, T-420/13, neuverejnený, EU:T:2015:633, bod 18).
- 27 Za okolností prejednávanej veci Všeobecný súd usudzuje, že v záujme hospodárnosti konania je potrebné najprv preskúmať dôvodnosť žaloby bez toho, aby sa vopred rozhodlo o prípustnosti.

B. O veci samej

- 28 Žalobkyne na podporu svojej žaloby v podstate uvádzajú dva žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod sa zakladá jednak na porušení článku 1 písm. b) bodov i) a v) nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 249, 2015, s. 9), pretože Komisia v napadnutom rozhodnutí údajne nesprávne konštatovala, že pomoc poskytnutá na základe dotknutej schémy pomoci od roku 1994 do roku 2008 bola nová pomoc, ktorá vzhľadom na to, že nebola oznámená, bola neoprávnene vykonaná, a jednak na porušení povinnosti odôvodnenia v rámci uplatnenia článku 1 písm. b) bodu v) uvedeného nariadenia, pretože Komisia nedostatočne spresnila dôvody, pre ktoré sa domnievala, že uvedená pomoc predstavovala štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ už v čase jej zavedenia. Druhý žalobný dôvod, uvedený subsidiárne, sa zakladá na porušení článku 17 ods. 2 toho istého nariadenia, pretože Komisia v napadnutom rozhodnutí údajne nesprávne dospela k záveru, že len pomoc vyplatená na základe dotknutej schémy pomoci do mája 1994 sa premlčuje.

1. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 108 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 1 písm. b) bodom i) a v) nariadenia 2015/1589 a na porušení povinnosti odôvodnenia

a) O prípustnosti prvého žalobného dôvodu

- 29 Komisia zastáva názor, že prvý žalobný dôvod je neprípustný preto, lebo tvrdenia žalobkýň uvedené v rámci tohto žalobného dôvodu neboli predmetom kasačného opravného prostriedku, ktorý podali Transdev Île de France a TRA na Conseil d'État (Štátna rada) a neboli uvedené v rámci ostatných konaní na vnútroštátnych súdoch.
- 30 Žalobkyne nesúhlasia s tvrdeniami Komisie.
- 31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na rozdiel od toho, čo Komisia tvrdila vo svojich písomných vyjadreniach, vnútroštátnemu súdu neprináleží posudzovať, či dôvody alebo tvrdenia, ktoré boli pred ním uvedené, sú alebo nie sú predmetom kasačného opravného prostriedku alebo sporového konania konaného pred vnútroštátnymi súdmi. Postačuje totiž, že žaloba o neplatnosť podaná na súde Únie môže svojím výsledkom priniesť prospech účastníkovi konania, ktorý ju podal a že samotné zrušenie tohto aktu môže mať právne následky pre tohto účastníka (pozri rozsudok zo 17. septembra 2015, Mory a i./Komisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 55 a citovanú judikatúru).
- 32 Okrem toho podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ ak bola pomoc poskytnutá neoprávnene, vnútroštátne súdy musia vyvodiť všetky právne dôsledky z tejto protiprávnosti v súlade so svojím vnútroštátnym právom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. júla 2005, Xunta de Galicia, C-71/04, EU:C:2005:493, bod 49 a citovanú judikatúru).

33 Z toho vyplýva, že hoci otázka, či v prípade dotknutej schémy pomoci ide o novú alebo existujúcu schému pomoci, nebola položená v rámci konaní prebiehajúcich na vnútroštátnych súdoch, čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia na základe tohto žalobného dôvodu môže mať právne následky vo vzťahu k žalobkyniam a priznať im výhodu, keďže by svojím účinkom zbavilo vnútroštátne súdy povinnosti, ktorú im ukladá článok 108 ods. 3 ZFEÚ.

34 Prvý žalobný dôvod sa preto musí vyhlásiť za prípustný.

b) O dôvodnosti prvého žalobného dôvodu

35 Žalobkyne v podstate tvrdia, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nesprávne kvalifikovala subvencie na investície, ktoré poskytol región od roku 1994 do roku 2008, ako novú schému pomoci a že v tejto súvislosti nedostatočne odôvodnila svoje posúdenie.

36 Na podporu svojich tvrdení žalobkyne uvádzajú tri hlavné výhrady. Po prvé tvrdia, že dotknutá schéma pomoci sa má kvalifikovať ako existujúca schéma pomoci podľa článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589 z dôvodu, že možnosť územných samosprávnych celkov poskytnúť podnikom verejnej cestnej osobnej dopravy subvencie bola zavedená článkom 19 décret n° 49-1473, du 14 novembre 1949, relatif à la coordination et à l'harmonisation des transports ferroviaires et routiers (dekrét č. 49-1473 zo 14. novembra 1949 o koordinácii a harmonizácii železničnej a cestnej dopravy) (JORF z 15. novembra 1949, s. 11104, ďalej len „dekrét z roku 1949“) pred nadobudnutím účinnosti Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (teraz Zmluva o FEÚ) vo Francúzsku 1. januára 1958. Po druhé usudzujú, že vzhľadom na skutočnosť, že trhy verejnej dopravy členských štátov Únie boli do roku 1995 zatvorené hospodárskej súťaži, pričom ide o dátum prijatý v rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), v súvislosti s otvorením uvedených trhov, Komisia nemohla dospieť k záveru, že pomoc poskytnutá na základe dotknutej schémy pomoci predstavovala pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ už v čase jej zavedenia a nemohla preto predstavovať existujúcu pomoc podľa článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589. Po tretie žalobkyne tvrdia, že analýza, ktorú vykonala Komisia v súvislosti s otázkou, či má dotknutá schéma pomoci povahu novej alebo existujúcej pomoci z hľadiska článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589, im nedovoľuje zistiť dôvody, pre ktoré sa Komisia domnievala, že subvencie na investíciu poskytnuté regiónom predstavovali už od okamihu, keď boli prvýkrát uplatnené, schému štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

37 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že neexistencia alebo nedostatok odôvodnenia majú byť dôkazom o porušení podstatných formálnych náležitostí a v dôsledku toho si vyžadujú samostatné preskúmanie posúdenia nesprávnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktorého preskúmanie patrí do preskúmania dôvodnosti tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 67, a z 15. decembra 2005, Taliansko/Komisia, C-66/02, EU:C:2005:768, bod 26).

38 Výhradu založenú na porušení povinnosti odôvodnenia treba teda preskúmať v rámci uplatnenia článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589, a to pred ostatnými výhradami uvedenými v rámci tohto žalobného dôvodu, ktoré sa týkajú vecnej nezákonnosti napadnutého rozhodnutia.

1) O výhrade založenej na porušení povinnosti odôvodnenia

39 Žalobkyne v podstate vytýkajú Komisii, že v napadnutom rozhodnutí nedostatočne presne vysvetlila dôvody, pre ktoré sa domnievala, že subvencie na investíciu poskytnuté regiónom predstavovali schému štátnej pomoci už od okamihu ich zavedenia a v dôsledku toho ich bolo nutné kvalifikovať ako novú pomoc podľa článku 1 písm. b) bodu v) druhej vety nariadenia 2015/1589.

40 Komisia namieta voči tvrdeniam žalobkýň.

- 41 Treba pripomenúť, že podľa článku 296 druhého odseku ZFEÚ sa v právnych aktoch uvedú odôvodnenia. Navyše podľa článku 41 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie právo na riadnu správu vecí verejných zahŕňa najmä povinnosť administratívy odôvodniť svoje rozhodnutia.
- 42 Podľa ustálenej judikatúry rozsah povinnosti odôvodnenia závisí od povahy dotknutého aktu a od kontextu jeho prijatia. Z odôvodnenia musí jasne a jednoznačne vyplývať úvaha inštitúcie tak, aby sa na jednej strane umožnilo súdu Únie vykonať jeho preskúmanie zákonnosti a na druhej strane, aby sa umožnilo dotknutým osobám zistiť dôvody prijatého opatrenia, aby tak mohli brániť svoje práva a overiť, či rozhodnutie je alebo nie je dôvodné (pozri rozsudok zo 6. marca 2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein Westfalen/Komisia*, T-228/99 a T-233/99, EU:T:2003:57, bod 278 a citovanú judikatúru).
- 43 Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 druhého odseku ZFEÚ, sa musí posudzovať nielen z hľadiska jeho znenia, ale aj z hľadiska jeho kontextu, ako aj všetkých právnych predpisov, ktoré upravujú dotknutú oblasť (rozsudok zo 6. marca 2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein Westfalen/Komisia*, T-228/99 a T-233/99, EU:T:2003:57, bod 279).
- 44 Hoci Komisia nie je povinná zaujať stanovisko ku všetkým tvrdeniam, ktoré pred ňou uvádzajú dotknuté osoby, musí uviesť skutkové okolnosti a právne úvahy, ktoré majú v štruktúre rozhodnutia zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. marca 2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein Westfalen/Komisia*, T-228/99 a T-233/99, EU:T:2003:57, bod 280).
- 45 Pokiaľ ide o kvalifikáciu opatrenia ako pomoci, povinnosť odôvodnenia vyžaduje, aby sa uviedli dôvody, pre ktoré sa Komisia domnieva, že dotknuté opatrenie patrí do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ (rozsudok z 13. júna 2000, *EPAC/Komisia*, T-204/97 a T-270/97, EU:T:2000:148, bod 36).
- 46 Okrem toho v prípadoch, keď z okolností, za ktorých došlo k poskytnutiu pomoci, vyplýva, že pomoc by mohla ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi a narušať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže, je Komisia prinajmenšom povinná spomenúť tieto okolnosti v odôvodnení svojho rozhodnutia (rozsudky zo 7. júna 1988, *Grécko/Komisia*, 57/86, EU:C:1988:284, bod 15; z 24. októbra 1996, *Nemecko a i./Komisia*, C-329/93, C-62/95 a C-63/95, EU:C:1996:394, bod 52, a z 30. apríla 1998, *Vlaamse Gewest/Komisia*, T-214/95, EU:T:1998:77, bod 64).
- 47 Bez toho, aby bol článok 107 ods. 1 ZFEÚ zbavený svojej podstaty, narušenie obchodov medzi členskými štátmi nemôže byť len čisto hypotetické alebo predpokladané. Je teda potrebné určiť dôvod, prečo zamýšľané opatrenie narušuje hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením a môže svojimi predvídateľnými dôsledkami ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi (rozsudok z 18. mája 2017, *Fondul Proprietatea*, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 30).
- 48 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589 sa za existujúcu považuje každá pomoc, ktorá v čase, keď bola zavedená, nepredstavovala pomoc, ale následne sa stala pomocou v dôsledku vývoja vnútorného trhu a bez toho, aby ju členský štát upravoval. Naproti tomu, ak sa opatrenia stanú pomocou po liberalizácii činnosti podľa práva Únie, tieto opatrenia sa nebudú považovať za existujúcu pomoc po dátume stanovenom pre liberalizáciu.
- 49 Komisia v odôvodneniach 226 a 237 napadnutého rozhodnutia dospela k záveru, že keďže koneční príjemcovia mohli používať materiál na základe subvencií v rámci činnosti v oblasti príležitostnej dopravy alebo na iných trhoch pravidelnej dopravy otvorených hospodárskej súťaži vo Francúzsku alebo na území Únie, pomoc poskytnutá na základe dotknutej schémy pomoci mohla narušiť hospodársku súťaž a mať vplyv na obchody medzi členskými štátmi a v dôsledku toho mohla predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ už od okamihu, keď bola prvýkrát zavedená.

- 50 Komisia sa na podporu tohto záveru opiera o rozsudok Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) č. 0417015 z 10. júla 2008 a o rozsudok Cour administrative d'appel de Paris (Správny odvolací súd Paríž, Francúzsko) č. 08PA 04753 z 12. júla 2010, ktorými bolo konštatované, že dotknutá schéma pomoci bola neoprávnene zavedená.
- 51 Okrem toho po tom, čo Komisia uviedla, že poskytnutie pomoci na regionálnej úrovni upravovali sporné uznesenia, ktoré sú z roku 1994, pokiaľ ide o prvé uznesenie, a predstavujú právny základ dotknutej schémy pomoci, náležite zohľadnila tvrdenia účastníkov správneho konania, ktoré mali preukázať, že uvedená schéma bola zavedená buď po nadobudnutí účinnosti Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva vo Francúzsku (teraz Zmluva o FEÚ), alebo pred rokom 1994, teda v čase, keď trh s pravidelnou hromadnou cestnou dopravou nebol ešte otvorený hospodárskej súťaži, a to v roku 1984 alebo najskôr v roku 1979.
- 52 V tejto súvislosti z odôvodnení 234 až 237 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia preskúmala otázku, či existencia schémy štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ už mohla byť konštatovaná, pokiaľ ide o prípadnú pomoc poskytnutú do roku 1994, len aby odpovedala na tvrdenia regiónu a niektorých dotknutých strán, ktoré boli uvedené v správnom konaní.
- 53 Z odôvodnení 234 až 237 napadnutého rozhodnutia sa nedá preto vyvodiť, že samotná Komisia konštatovala, že dotknutá schéma pomoci mohla byť zavedená kedykoľvek od roku 1979 do roku 2008. Naopak usúdila, že obdobie od roku 1979 do roku 1994 predchádzalo zavedeniu dotknutej schémy pomoci. Za týchto podmienok jej nemožno vytýkať, že nevysvetlila, na základe čoho možno subvencie poskytnuté počas tohto obdobia kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 54 Komisii navyše nemožno vytýkať, že dostatočne presne nevysvetlila dôvody, pre ktoré sa domnievala, že tvrdenia dotknutých strán, podľa ktorých dotknutá schéma pomoci bola zavedená v čase pred rokom 1994 a mala by sa kvalifikovať ako existujúca schéma pomoci, treba zamietnuť vzhľadom na to, že trh pravidelnej osobnej dopravy nebol v tomto čase ešte otvorený hospodárskej súťaži.
- 55 Komisia totiž v odôvodneniach 226 a 237 napadnutého rozhodnutia vysvetlila, že dotknutá schéma pomoci bola síce zavedená v čase pred rokom 1994, mohla narušiť hospodársku súťaž a mať vplyv na obchody medzi členskými štátmi a v dôsledku toho spĺňať kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ už od svojho zavedenia, a to vzhľadom na prítomnosť konečných príjemcov na trhu s príležitostnou osobnou dopravou.
- 56 Z toho vyplýva, že Komisia poskytla v prejednávacom prípade dostatočné, i keď nepochybne stručné odôvodnenie, aby žalobkyniam umožnila porozumieť dôvodom, na základe ktorých dospela k záveru, že od zavedenia dotknutej schémy pomoci mohla pomoc poskytnutá na základe uvedenej schémy narušiť hospodársku súťaž a mať vplyv na obchody medzi členskými štátmi a teda predstavovať novú pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589.
- 57 Výhradu založenú na porušení povinnosti odôvodnenia treba preto zamietnuť.

2) O výhrade založenej na porušení článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589

- 58 Žalobkyne tvrdia, že dotknutá schéma pomoci je existujúca schéma pomoci, ktorej právnym základom je dekrét z roku 1949 a ktorá bola zavedená pred nadobudnutím účinnosti Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva vo Francúzsku 1. januára 1958. Pripomínajú, že v súlade s článkom 1 písm. b) bodom i) nariadenia 2015/1589 pomoc zavedená pred nadobudnutím účinnosti Zmluvy o FEÚ v dotknutom členskom štáte sa považuje za existujúcu pomoc.

59 Komisia spochybňuje tvrdenia žalobkýň. Pripomína, že v odôvodnení 236 napadnutého rozhodnutia dospela k záveru, že dekrét z roku 1949 nevymedzoval presne ani jeden z kľúčových parametrov dotknutej schémy pomoci, teda jej trvanie, rozpočet, jej príjemcov, povahu majetku oprávneného na subvencie a sadzbu subvencie a nezakladal žiadne právo na získanie subvencií.

60 Dekrét z roku 1949 stanovoval:

„Článok 2

Za služby osobnej dopravy, na ktoré sa vzťahujú koordinačné a harmonizačné opatrenia podľa ustanovení článku 7 zákona z 5. júla 1949, sa považujú:

...

2. Služby verejnej cestnej osobnej dopravy, ktorými sú...:

Pravidelné služby, vrátane sezónnych a periodických služieb...,

Príležitostné služby, t. j. služby, ktoré, hoci sa poskytujú na požiadanie, plnia všeobecné potreby verejnosti, pričom sa obnovujú na určité obdobia v roku...

Článok 19

Územný samosprávny celok môže finančne podporovať služby v oblasti cestnej dopravy tak, že s podnikom uzavrie zmluvu, ktorá stanoví záväzky, ktorými bude tento podnik viazaný spolu s povinnosťami vyplývajúcimi z jeho prevádzkového poriadku.

Cena stanovená v súlade s touto zmluvou musí byť v súlade so všetkými pravidlami uvedenými v predchádzajúcich článkoch.“

61 Pokiaľ ide o otázku, či pomoc poskytnutá na základe dotknutej schémy pomoci má svoj základ v dekréte z roku 1949, treba po prvé spresniť, že spôsoby poskytnutia subvencií stanovené dekrétom z roku 1949 sa líšia od spôsobov poskytnutia pomoci priznanej na základe uznesenia CR 34-94. Ako správne tvrdí Komisia, v rámci uznesenia CR 34-94 región poskytol subvencie na investíciu verejným samosprávnym celkom predtým, než boli vyplatené konečným prijímateľom. Takýto mechanizmus vyplácania v rámci dekrétu z roku 1949 neexistoval.

62 Po druhé z rozsudku Conseil d'État (Štátna rada) č. 343440 z 23. júla 2012 vyplýva, že subvencie udelené na základe uznesenia CR 34-94 mali len uľahčiť podnikom verejnej dopravy v regióne Île-de-France nákup zariadenia, pričom cieľom alebo účinkom dotknutej schémy pomoci nebolo uloženie cenových záväzkov konečným príjemcom ako protihodnotu. Nie je to tak v prípade článku 19 dekrétu z roku 1949, ktorý tým, že vo všeobecnosti umožňoval územným samosprávnym celkom uzavrieť zmluvy o subvenciách s tými istými podnikmi, zabezpečoval kontrolu uplatňovaných cien. Článok 11 tohto dekrétu tak stanovoval, že „pre služby, ktoré majú zmluvu s územným samosprávnym celkom, sa ceny určia... v súlade so zmluvou uzavretou medzi podnikom a samosprávnym celkom, ktorý vypláca subvencie“.

63 Po tretie sporné uznesenia neobsahovali nijaký odkaz na dekrét z roku 1949. Tieto uznesenia uvádzali len všeobecný zákonník o územných samosprávnych celkoch, a to loi no 82 1153, du 30 décembre 1982, d'orientation des transports intérieurs (zákon č. 82 1153 z 30. decembra 1982 o usmerneniach pre vnútornú dopravu) (JORF z 31. decembra 1982, s. 4004) a viaceré skoršie uznesenia a dekréty prijaté v súlade s vnútroštátnym právom, medzi ktorými sa nenachádzal dekrét z roku 1949.

- 64 Po štvrté sporné uznesenia spadajú do osobitného legislatívneho rámca týkajúceho sa organizácie dopravy v regióne Île de France, ktorý bol prvýkrát spresnený v ordonnance no 59 151, du 7 janvier 1959, relative à l'organisation des transports de voyageurs dans la région parisienne (uznesenie č. 59 151 zo 7. januára 1959 o organizácii osobnej dopravy v regióne Paríža) (JORF z 10. januára 1959, s. 696), teda takmer desať rokov po prijatí dekrétu z roku 1949.
- 65 Zo všetkých týchto úvah vyplýva, že dekrét z roku 1949 nepredstavoval právny základ dotknutej schémy pomoci.
- 66 Za týchto podmienok je nutné konštatovať, že žalobkyne nepredložili Všeobecnému súdu dôkazy postačujúce na to, aby bolo možné konštatovať, že dotknutá schéma pomoci sa má kvalifikovať ako existujúca schéma pomoci podľa článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589.
- 67 Výhrada založená na porušení článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589 sa musí preto zamietnuť.

3) O výhrade založenej na porušení článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589

- 68 Žalobkyne v podstate tvrdia, že Komisia porušila článok 1 písm. b) bod v) nariadenia 2015/1589, keď v napadnutom rozhodnutí nekonštatovala, že pomoc, ktorú poskytol región, predstavuje existujúcu schému pomoci podľa tohto ustanovenia. V tejto súvislosti sa konkrétne domnievajú, že vzhľadom na to, že trhy verejnej dopravy členských štátov Únie boli otvorené hospodárskej súťaži až od roku 1995, pričom ide o dátum prijatý v rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), týkajúcom sa otvorenia uvedených trhov, nemohli subvencie poskytnuté na základe sporných uznesení predstavovať schému pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keď boli poskytnuté po prvýkrát.
- 69 Komisia tvrdí, že ako určil Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) v rozsudku č. 0417015 z 10. júla 2008, koneční prijímatelia vykonávali svoju činnosť na trhu s pravidelnou osobnou dopravou a zároveň na trhu s príležitostnou osobnou dopravou. Trh s príležitostnou osobnou dopravou pritom už bol v roku 1979 liberalizovaný. Z toho vyplýva, že dotknutá schéma pomoci mohla na tomto trhu narušiť hospodársku súťaž medzi členskými štátmi, a to bez ohľadu na dátum jej zavedenia, keďže sa uplatňovala od roku 1979 do roku 2008.
- 70 Komisia dodáva, že dátum, ktorý sa musí zohľadniť v prípade otvorenia trhu pravidelnej osobnej dopravy, je deň, keď vstúpil do platnosti loi no 93 122, du 29 janvier 1993, relative à la prévention de la corruption et à la transparence de la vie économique et des procédures publiques (zákon č. 93 122 z 29. januára 1993 o predchádzaní korupcii a o transparentnosti hospodárskeho života a verejných konaní) (JORF z 30. januára 1993, s. 1588, ďalej len „zákon Sapin“), ktorý umožnil investorom a hospodárskym subjektom vstup na francúzsky trh a prebral do francúzskeho práva smernicu Rady 93/38/EHS zo 14. júna 1993, o koordinácii [postupov] verejného obstarávania subjektov pôsobiach vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore (Ú. v. ES L 199, 1993, s. 84; Mim. vyd. 06/002, s. 194).
- 71 Podľa Komisie skutočnosť, že z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), vyplýva, že niektoré členské štáty otvorili svoje trhy hospodárskej súťaži v roku 1995, nevylučuje, že Francúzsko mohlo otvoriť svoj trh už v roku 1993.
- 72 Treba pripomenúť, že podľa judikatúry možno pojem „vývoj vnútorného trhu“ nachádzajúci sa v článku 1 písm. b) bode v) nariadenia 2015/1589 chápať tak, že odkazuje na zmenu z ekonomického a právneho hľadiska v odvetví, ktorého sa týka predmetné opatrenie. Taká zmena môže najmä vyplývať z liberalizácie trhu, ktorý bol pôvodne uzavretý hospodárskej súťaži (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. marca 2011, Freistaat Sachsen a Land Sachsen Anhalt/Komisia, T-443/08 a T-455/08, EU:T:2011:117, bod 188).

- 73 V súlade s článkom 1 písm. b) bodom v) nariadenia 2015/1589 je preto potrebné dátum liberalizácie činnosti podľa práva Únie zohľadniť len na účely toho, aby sa vylúčilo, že po tomto dátume bude opatrenie, ktoré nebolo pomocou pred liberalizáciou, kvalifikované ako existujúca pomoc (pozri analogicky rozsudok zo 16. januára 2018, EDF/Komisia, T-747/15, EU:T:2018:6, bod 369).
- 74 V prejednávanej veci z napadnutého rozhodnutia, a najmä z odôvodnenia 18 písm. a), odôvodnení 19, 183 a 186 tohto rozhodnutia, vyplýva, že Komisia usúdila, že dotknutá schéma pomoci bola zavedená v roku 1994 a zrušená v roku 2008, čo malo za následok, že pôvodný systém pomoci z roku 1979 sa musí považovať za odlišnú schému pomoci, než je schéma zavedená uznesením CR 34-94 a nasl.
- 75 Pokiaľ ide o otázku, či sa má dotknutá schéma pomoci kvalifikovať ako existujúca schéma pomoci podľa článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589 alebo v súlade s judikatúrou, podľa ktorej schéma pomoci, ktorá bola zavedená v rámci trhu, ktorý bol pôvodne uzatvorený hospodárskej súťaži, sa má považovať v čase liberalizácie tohto trhu za existujúcu schému pomoci (rozsudok z 15. júna 2000, Alzetta a i./Komisia, T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 až T-607/97, T-1/98, T-3/98 až T-6/98 a T-23/98, EU:T:2000:151, bod 143), treba pripomenúť, že zákon Sapin, na základe ktorého došlo k liberalizácii trhu pravidelnej osobnej dopravy na celom francúzskom území okrem regiónu Île-de-France, bol prijatý v roku 1993, teda pred nadobudnutím platnosti uznesenia CR 34-94 a že tento dátum podľa analýzy vykonanej Komisiou v napadnutom rozhodnutí, pripomenutej v bode 74 vyššie, sa zhoduje s dátumom zavedenia dotknutej schémy pomoci.
- 76 Vzhľadom na tieto skutočnosti Komisia v napadnutom rozhodnutí z právneho hľadiska správne usúdila, že koneční príjemcovia mohli od roku 1994 používať zariadenie financované z pomoci poskytnutej na základe dotknutej schémy pomoci na ostatných trhoch pravidelnej osobnej dopravy otvorených hospodárskej súťaži, a v dôsledku toho mohla uvedená pomoc narušiť hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi a od tohto dátumu predstavovať novú pomoc.
- 77 Tento záver nemôže spochybniť tvrdenie žalobkýň, podľa ktorého zákon Sapin existoval pred akoukoľvek formálnou liberalizáciou trhu pravidelnej dopravy podľa práva Únie. Článok 1 písm. b) bod v) nariadenia 2015/1589 treba totiž chápať v tom zmysle, že samotná existencia dátumu liberalizácie, ktorý vyplýva z nadobudnutia účinnosti európskej právnej úpravy, nepostačuje na to, aby sa dalo vylúčiť, že určité opatrenie možno kvalifikovať ako novú pomoc, hoci na základe kritéria vývoja trhu možno preukázať, že opatrenie bolo prijaté na trhu, ktorý už v celom rozsahu alebo sčasti bol otvorený hospodárskej súťaži pred dátumom liberalizácie činnosti dotknutej právom Únie (pozri analogicky rozsudok zo 16. januára 2018, EDF/Komisia, T-747/15, EU:T:2018:6, bod 369).
- 78 V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že žalobkyne nespochybnili kvalifikáciu dotknutej subvencie poskytnutej na základe sporných uznesení ako štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, pokiaľ ide o obdobie od roku 1994 do roku 2008. Navyše záver Komisie, podľa ktorého, pokiaľ ide o toto obdobie, boli splnené všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, je v súlade s analýzou nachádzajúcou sa v rozhodnutiach vnútroštátnych súdov, a to najmä v rozsudku Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) č. 0417015 z 10. júla 2008 a v rozsudku Cour administrative d'appel de Paris (Správny odvolací súd Paríž) č. 08PA04753 z 12. júla 2010, ktoré boli predovšetkým citované v odôvodnení 226 napadnutého rozhodnutia.
- 79 Okrem toho, aj keby sa Komisia dopustila nesprávneho posúdenia, ako to tvrdia žalobkyne, keď konštatovala, že dotknutá schéma pomoci bola zavedená iba v roku 1994, toto samotné pochybenie by nepostačovalo na to, aby bol záver, podľa ktorého sa musí táto schéma pomoci považovať za novú schému pomoci, vyhlásený za neplatný. Z odôvodnení 226 a 237 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že aj keby sa pripustila hypotéza, podľa ktorej sa má dotknutá schéma pomoci chápať tak, že bola zavedená v roku 1979 alebo najneskôr v roku 1994, teda k dátumu, keď trh s pravidelnou osobnou dopravou bol ešte uzatvorený hospodárskej súťaži, koneční príjemcovia mohli používať zariadenie sčasti financované regiónom v rámci činností v oblasti príležitostnej dopravy, ktoré už boli otvorené hospodárskej súťaži.

- 80 V prejednávanej veci žalobkyne nepredložili nijaký dôkaz, aby preukázali, že trh príležitostnej dopravy nebol v období pred zavedením dotknutej schémy pomoci alebo v čase jej zavedenia predmetom obchodu medzi členskými štátmi. Tvrdili len, že Komisia v odôvodnení 248 napadnutého rozhodnutia usúdila, že vplyv dotknutej schémy pomoci na obchody medzi členskými štátmi na trhu príležitostnej dopravy bol obmedzený z dôvodu, že „vozidlá určené na pravidelnú dopravu cestujúcich nie sú vhodné na príležitostnú dopravu, ktorá si vyžaduje dopravu sediacich cestujúcich s bezpečnostným pásom“.
- 81 Ako to navyše zdôraznila Komisia na pojednávaní, Cour administrative d'appel de Paris (Správny odvolací súd Paríž) už dôrazne poukázal na relevantnosť trhu príležitostnej osobnej dopravy vo svojom rozsudku č. 15PA00385 z 27. novembra 1985. Komisia teda na základe rozhodnutí vnútroštátnych súdov dospela k záveru, že dotknutá schéma pomoci sa musí chápať tak, že od svojho zavedenia mala vplyv na obchod medzi členskými štátmi a hospodársku súťaž, a to aj v prípade, že by bola zavedená v roku 1979.
- 82 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa musí výhrada založená na porušení článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589 zamietnuť, ako aj prvý žalobný dôvod v celom jeho rozsahu.

2. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589

- 83 Žalobkyne v podstate namietajú proti záveru, ktorý sa nachádza v odôvodnení 239 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého sa vzhľadom na to, že prvá žaloba bola podaná na vnútroštátnych súdoch v máji 2004, premlčuje len pomoc, ktorá bola poskytnutá na základe dotknutej schémy pomoci do mája 1994.
- 84 Konkrétne žalobkyne na rozdiel od toho, čo konštatovala Komisia v odôvodnení 239 napadnutého rozhodnutia, predovšetkým tvrdia, že na vnútroštátnych súdoch nebol v máji 2004 podaný nijaký opravný prostriedok, ktorý by mohol prerušiť plynutie premlčacej lehoty podľa článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589. Deň 4. máj 2004 údajne zodpovedá dátumu, keď SATV požiadalo región, aby zrušil dotknutú schému pomoci, pričom ide o návrh, ktorý bol podaný na Tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) až 23. júla 2004.
- 85 Podľa žalobkyní podanie žaloby na vnútroštátnych súdoch právnickou osobou založenou podľa súkromného práva nemôže predstavovať „úkon členského štátu, konajúceho na žiadosť Komisie“, na základe ktorého by bolo možné prerušiť premlčaciu dobu podľa článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589. Komisia tým, že v napadnutom rozhodnutí dospela k záveru, že premlčaciu dobu bolo možné prerušiť prvou žalobou podanou na vnútroštátnych súdoch konkurentom žalobkyní, údajne rozšírila pôsobnosť tohto ustanovenia a v dôsledku toho porušila zásadu právnej istoty.
- 86 Komisia okrem iného údajne narušila výkon procesných práv žalobkyní a porušila zásadu ochrany legitímnej dôvery, pretože ich neinformovala o zmene premlčacej doby, ktorá bola vopred stanovená v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania z 11. marca 2014 a na základe ktorej sa premlčuje len pomoc, ktorá bola poskytnutá na základe dotknutej schémy pomoci do roku 1998.
- 87 Komisia tvrdí, že druhý žalobný dôvod je neúčinný. Domnieva sa, že na jej analýzu premlčania pomoci poskytnutej na základe dotknutej schémy pomoci sa z hľadiska vnútroštátneho sporu nevzťahuje výklad článku 17 nariadenia 2015/1589, ale výklad článku 108 ods. 3 ZFEÚ.
- 88 Podľa Komisie článok 108 ods. 3 ZFEU sleduje, aby si vnútroštátne súdy zachovávali svoju výlučnú právomoc, pokiaľ ide o schvaľovanie pomoci a svoju právomoc vymáhania. Premlčaciu dobu stanovuje vnútroštátne právo a môže byť prerušená podaním prvej žaloby na vnútroštátnych súdoch konkurentom konečných príjemcov.

- 89 Treba pripomenúť, že článok 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589 stanovuje spôsoby výpočtu desaťročnej premlčacej doby, ktorá sa vzťahuje na právomoc Komisie v oblasti vymáhania pomoci, zatiaľ čo článok 17 ods. 3 uvedeného nariadenia stanovuje, že „akákoľvek pomoc, v súvislosti s ktorou premlčacia doba uplynula, sa považuje za existujúcu pomoc“. Článok 1 písm. b) bod iv) tohto istého nariadenia spresňuje, že existujúca pomoc zahŕňa „pomoc, ktorá sa považuje za existujúcu pomoc podľa článku 17“.
- 90 V tejto súvislosti z odôvodnení 238 až 240 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že otázka premlčania spornej pomoci bola preskúmaná Komisiou len preto, aby sa overilo, či bolo možné spochybniť už skôr prijatý záver v tomto rozhodnutí, pokiaľ ide o to, že dotknutá schéma pomoci má povahu novej pomoci, z dôvodu premlčania časti tejto pomoci. Konkrétne odôvodnenie 239 napadnutého rozhodnutia potvrdzuje, že „akákoľvek pomoc vyplatená regiónom po roku 1994... sa musí považovať za novú pomoc v tomto konaní“.
- 91 Z toho vyplýva, že úvahy uvedené v odôvodnení 239 napadnutého rozhodnutia výslovne súvisia s analýzou vykonanou v tomto rozhodnutí v súvislosti s tým, že dotknutá schéma pomoci má povahu novej alebo existujúcej pomoci, takže na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, toto rozhodnutie sledovalo v tomto odôvodnení uplatnenie článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589 v spojení s článkom 17 tohto nariadenia.
- 92 Okrem toho treba konštatovať, že pravidlá v oblasti premlčania definované v článku 17 nariadenia 2015/1589 sa vzťahujú iba na „právomoc Komisie vymáhať pomoc“. Toto ustanovenie treba totiž chápať v spojení s článkom 16 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý v podstate stanovuje, že len v prípade záporného rozhodnutia týkajúceho sa neoprávnenej pomoci, teda po tom, čo bola konštatovaná nezlučiteľnosť spornej pomoci s vnútorným trhom, môže Komisia prijať rozhodnutie o vymáhaní.
- 93 Z toho vyplýva, že pravidlá v oblasti premlčania stanovené v článku 17 nariadenia 2015/1589, ako aj článok 1 písm. b) bod iv) uvedeného nariadenia, sa neuplatnia v prípade, keď tak ako v prejednávanej veci Komisia uznala zlučiteľnosť neoprávnenej pomoci s vnútorným trhom po tom, čo bola poskytnutá.
- 94 Premlčaciu dobu desať rokov stanovenú v článku 17 nariadenia 2015/1589 tiež nemožno vykladať tak, že sa vzťahuje na právomoc vnútroštátnych orgánov vymáhať úroky za obdobie, počas ktorého bola dotknutá pomoc neoprávnene vyplácaná.
- 95 V tejto súvislosti zo samotného znenia článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589 vyplýva, že toto ustanovenie má v plnej miere upravovať otázku premlčania uplatniteľného v prípade rozhodnutia o vymáhaní pomoci Komisiou. Podanie žaloby konkurentom na úrovni vnútroštátnych súdov nemôže preto predstavovať „úkon Komisie alebo členského štátu, konajúceho na žiadosť Komisie, v súvislosti s neoprávnenou pomocou“ v zmysle článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589.
- 96 Za týchto podmienok, hoci vnútroštátne súdy v súvislosti s dotknutou schémou pomoci rozhodli, že pomoc poskytnutá na základe tejto schémy bola premlčaná od okamihu, keď konkurent konečných príjemcov podal prvú žalobu na týchto súdoch, toto rozhodnutie nemôže byť pre Komisiu záväzné.
- 97 Naproti tomu treba konštatovať, že na právomoc vnútroštátnych orgánov, pokiaľ ide o prípadné vymáhanie dotknutej pomoci alebo úrokov za obdobie, počas ktorého bola dotknutá pomoc neoprávnene vyplácaná, sa vzťahujú len pravidlá premlčania vnútroštátneho práva uplatniteľné pred vnútroštátnym súdom.
- 98 Súdny dvor v bodoch 34 a 35 rozsudku z 5. októbra 2006, Transalpine Ölleitung in Österreich (C-368/04, EU:C:2006:644), totiž spresnil, že keďže nariadenie 2015/1589 obsahuje pravidlá procesnej povahy, ktoré sa uplatňujú na všetky správne konania v oblasti štátnej pomoci prebiehajúce pred

Komisiou, toto nariadenie kodifikuje a posilňuje prax Komisie v oblasti skúmania štátnej pomoci a neobsahuje nijaké ustanovenie týkajúce sa právomocí a povinností vnútroštátnych súdov, ktoré sa naďalej riadia ustanoveniami Zmluvy, ako ich vykladá Súdny dvor.

- 99 V prejednávanej veci treba na jednej strane pripomenúť, že Komisia nemohla vykonávať svoje právomoci vymáhania vo vzťahu ku konečným prijímateľom pomoci poskytnutej na základe dotknutej schémy pomoci, pretože v článku 1 výrokovej časti napadnutého rozhodnutia dospela k záveru, že dotknutá schéma pomoci je zlučiteľná s vnútorným trhom
- 100 Treba na druhej strane pripomenúť, že keď Komisia dospeje k záveru, ako v napadnutom rozhodnutí, že určitá pomoc je neoprávnená, právo Únie ukladá vnútroštátnym súdom povinnosť nariadiť príjemcovi tejto pomoci, aby zaplatil úroky za obdobie, počas ktorého bola dotknutá pomoc neoprávnene vyplatená (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. februára 2008, CELF a ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, EU:C:2008:79, body 51, 52 a 55, a zo 16. októbra 2014, Alpiq RomIndustries a Alpiq RomEnergie/Komisia, T-129/13, neuverejnený, EU:T:2014:895, bod 39). Ani v prípade neexistencie mimoriadnych okolností im však neukladá povinnosť vymáhať aj neoprávnenú pomoc, ak je táto pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom. Vnútroštátny súd má v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 32 vyššie iba na základe vnútroštátneho práva právomoc prípadne nariadiť vymáhanie neoprávnenej pomoci, pričom tým nie je dotknuté právo daného členského štátu opätovne túto pomoc neskôr vykonať, alebo vyhovieť žiadostiam o náhradu škody spôsobenej z dôvodu neoprávnenosti pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2008, CELF a ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, EU:C:2008:79, bod 55).
- 101 Preto za predpokladu, že by sa Komisia v odôvodnení 239 napadnutého rozhodnutia dopustila nesprávneho posúdenia pri uplatnení článku 1 písm. b) bodu iv) a článku 17 nariadenia 2015/1589, táto skutočnosť nemôže mať právne účinky voči žalobkyniam.
- 102 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy druhý žalobný dôvod sa musí vyhlásiť za neúčinný z dôvodu, že článok 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589 sa v prejednávanej veci neuplatňuje s prihliadnutím na zlučiteľnosť dotknutej schémy pomoci s vnútorným trhom.
- 103 Keďže sa teda oba žalobné dôvody uvedené na podporu tejto žaloby zamietajú, treba uvedenú žalobu zamietnuť.

V. O trovách

- 104 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku sa účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, uloží povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 105 Keďže v prejednávanej veci nemali žalobkyne úspech vo veci, je opodstatnené rozhodnúť, že budú znášať svoje vlastné trovy konania, a uložiť im povinnosť nahradiť trovy konania Komisie v súlade s jej návrhmi.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora),

rozhodol takto:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Transdev, Transdev Île de France a Transports rapides automobiles (TRA) znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii.

Pelikánová

Valančius

Öberg

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 12. júla 2019.

Podpisy

Obsah

I. Okolnosti predchádzajúce sporu	1
II. Konanie na vnútroštátnych súdoch	3
III. Konanie a návrhy účastníkov konania	4
IV. Právny stav	4
A. O prípustnosti	4
B. O veci samej	5
1. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 108 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 1 písm. b) bodom i) a v) nariadenia 2015/1589 a na porušení povinnosti odôvodnenia	5
a) O prípustnosti prvého žalobného dôvodu	5
b) O dôvodnosti prvého žalobného dôvodu	6
1) O výhrade založenej na porušení povinnosti odôvodnenia	6
2) O výhrade založenej na porušení článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589 ...	8
3) O výhrade založenej na porušení článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia 2015/1589 ...	10
2. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589.	12
V. O trovách	14